

BESLUT

Datum

2001-09-25

Enligt sändlista

Diarienummer

231-12400-89

0685-02-207

Sid

1(5)

Bildande av naturreservatet Tjusthult i Vetlanda kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) området Tjusthult, som det avgränsas på bifogade karta (bilaga 1) och som det beskrivs nedan, som naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att bevara ett stort naturskogsområde med hällmarkstallskog och tallbevuxen mosse. Den biologiska mångfalden inom reservatet ska bevaras och förstärkas, bl.a. ska den rika lavfloran bestå och tjäder kunna fortleva. Syftet med reservatet ska uppnås genom att skogen huvudsakligen lämnas till fri utveckling.

För att trygga ändamålet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9-10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Administrativa data

<i>Objektnamn</i>	Tjusthult
<i>Skyddsform</i>	naturreservat
<i>Kommun</i>	Vetlanda
<i>Församlingar</i>	Alseda och Ökna
<i>Läge</i>	ca 15 km O Vetlanda och knappt 2 km S sjön Vrången
<i>Kartblad</i>	topografiska kartan: 6F SV ekonomiska kartan: 6F 4e
<i>Fastigheter</i>	Tjusthult 1:6, Vrånghult 1:3, 1:7 och 1:13 (se bilaga 3)
<i>Markägarkategorier</i>	staten, enskilda
<i>Gräns</i>	enligt beslutskartan (bilaga 1) och tillhörande gränsbeskrivning
<i>Areal</i>	117 ha
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Områdesbeskrivning

Marsprången, en flack höjd med hållmarkstallskog karakteriserar södra delen av reservatet. Norra delen ligger lägre i terrängen och utgörs av en glest tallbevuxen mosse. Hållmarkstallskogen har en naturskogsliknande karaktär, med 250-300 år gamla tallar. Naturreseptatet hyser många nordliga (boreala) arter, till exempel dvärgbjörk (på mossen) och flera olika mossor. Av så kallade urskogsgynnade arter har hittats bland annat laven kortskaftad ärgspik, orkidén knärot och skalbaggsarten *Thymalus limbatus*. Det finns flera spelplatser för tjäder. Orre har noterats häcka inom reservatet.

Reservatsföreskrifter

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning t.ex. väg, parkeringsplats, stängsel eller ledning
2. uppföra mast, antenn eller torn; förbudet gäller inte underhåll av befintliga jakttorn
3. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
4. anordna upplag
5. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand eller torv
6. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
7. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd, inkl. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. kalka, tillföra växtnäringssämnen eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
9. inplantera främmande växt- eller djurart
10. framföra motordrivet fordon; från förbudet undantas körning med mindre motordrivet fordon på fastmark för uttransport av fälld älg
11. jaga annat än älg, rådjur, hare, räv, grävling eller mink
12. siktröja för jaktändamål
13. upplåta mark för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller liknande

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom reservatet som framgår av skötselplanen (bilaga 2), inklusive utmärkning och skyltning av reservatet.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg och parkeringsplats
2. ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn
3. tälta
4. cykla eller rida
5. klättra i boträd eller på annat sätt störa djurlivet genom närgånget uppträdande
6. skada levande eller döda träd och buskar
7. plocka eller gräva upp växter eller växtdelar med undantag från plockning av bär eller matsvamp för husbehov
8. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
9. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
10. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
11. elda
12. samla in eller flytta insekter eller andra ryggradslösa djur
13. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål

Föreskrifterna under avsnitt C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten, när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten eller jaga.

Föreskrifterna under A och C utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i fastställd skötselplan, bilaga 2.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m.m.

1. Länsstyrelsen fastställer bifogade skötselplan, se bilaga 2.
2. Reservatet ska utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22).
3. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Ärendets beredning

Den 1 januari 1999 trädde miljöbalken (1998:808) i kraft. Samtidigt upphörde med vissa begränsningar bl.a. naturvårdslagen och lagen om hushållning med naturresurser m.m. (1987:12, NRL) att gälla. Ärenden av aktuellt slag, som inletts före miljöbalkens ikraftträdande, skall dock med stöd av 6 § lagen om införande av miljöbalken (1998:811) handläggas enligt äldre bestämmelser.

Länsstyrelsen gav 1981 Leif Andersson och Thomas Appelqvist i uppdrag att inventera hällmarkstallskogen på berget Marsprången. Inventeringen gjordes som ett led i den nationella urskogsinventeringen mellan 1978-1983. Staten genom naturvårdsfonden köpte 1985 en fastighet inom det utpekade

Datum	Diarienummer	Sid
2001-09-25	231-12400-89 0685-02-207	4(5)

urskogsobjektet. Skogsvårdsstyrelsen meddelade den 8 april 1987 att delar av det högt klassade området i urskogsinventeringen eventuellt skulle beröras av planerade avverkningar. Under 1988 togs nya markägarkontakter, varefter värdering och förhandling startade. 1999 gjordes en nystart i förhandlingen om ersättning med kvarvarande markägare inom det blivande reservatet.

Tjusthult godkändes 1997 av Sveriges regering som Natura 2000-objekt, enligt Art- och habitatdirektivet, efter förslag från Länsstyrelsen. Området har därefter föreslagits till EG-kommissionen att ingå i det Europeiska nätverket Natura 2000.

Länsstyrelsen förelade den 23 augusti 2000 berörda sakägare att inom två månader yttra sig över förslag till beslut enligt 11 § naturvårdsförordningen. En sakägare inkom med synpunkter på skrivningen om brand i skötselplanen. Överenskommelse om intrångsersättning har träffats för samtliga i reservatet ingående fastigheter.

Förslag till beslut har i den 23 augusti 2000 remitterats till Vetlanda kommun, Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen och Naturskyddsföreningen. Remissyttrande inkom från Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen och Vetlanda kommun, vilka samtliga har tillstyrkt reservatsbildningen.

Motivering

Barnnatskogen och delar av den anslutande mossen är klassade som riksintresse för naturvård (NF64) bland annat för den långa trädkontinuiteten och områdets ringa påverkan. Skogen har högsta värdeklassen i urskogsinventeringen (snv pm 1508) och utgörs till största delen av nyckelbiotoper i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Hällmarkstallskog av den här storleken är en ovanlig naturtyp ur länsperspektiv, vilket ökar skyddsvärdet. Mosspartierna i norr bidrar till områdets variation. I området häckar både tjäder och orre (skyddsvärda arter enligt EU:s fågeldirektiv).

Med hänsyn till det anförda anser Länsstyrelsen att området Tjusthult ska skyddas som naturreservat. Länsstyrelsen anser vidare att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och inskränkningar för allmänheten. Området anses bäst kunna bibehålla och utveckla sina naturskogsqualiteter genom att huvudsakligen lämnas till fri utveckling. Brand är en naturlig del i en barnnatskogs utveckling, varför Länsstyrelsen menar att det kan vara en viktig faktor i områdets framtida skötsel för att upprätthålla den biologiska mångfalden.

Datum	Diarienummer	Sid
2001-09-25	231-12400-89 0685-02-207	5(5)

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i lagen om hushållning med naturresurser m.m. (1987:12) och med den för området gällande översiktsplanen.

Hur man överklagar m.m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga 4 (formulär 7).

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 10§ naturvårdslagen träder i kraft den dag som framgår av kungörandet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har landshövding Birgit Friggebo (beslutande), länsråd Bo Landholm, länsassessor Göran Kjell, naturvårdsdirektör Johan Uhr och förste byråsekreterare Malin Samuelsson (föredragande) deltagit.

Birgit Friggebo

Malin Samuelsson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista